

Reactie op de internetconsultatie concept Verzamelwet gegevensverwerking VWS II

14 maart 2023

Hierbij reageert de VNG op het concept Verzamelwet gegevensverwerking VWS II. De VNG reageert mede namens de gemeenten, maar individuele gemeenten kunnen ook separaat van deze bestuurlijke reactie reageren.

Algemeen

1. Dubbele opzetvereiste geschrapt

Met dit wetsvoorstel wordt onder meer de Wmo aangepast om de dubbele opzetvereiste te schrappen. Wij hebben enkele onjuistheden en onduidelijkheden geconstateerd en wij verzoeken u om die te herstellen en aan te passen. Het gaat om het volgende:

- In de wettekst staat dat de geldswaarde vaneen ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of PGB gevorderd kan worden maar er staat niet van wie. Wij zijn van mening dat in de wettekst zou moeten worden toegevoegd van wie kan worden gevorderd. Dat is van de client, van de zorgaanbieder of van een derde. In de Memorie van Toelichting wordt alleen de zorgaanbieder genoemd.
- De termen vordering, terugvordering en invordering worden inconsequent en soms onjuist gebruikt.

2. Gegevensdeling bij samenloop

Voorts wordt met dit wetsvoorstel geregeld dat gemeenten gegevens van het CIZ, respectievelijk het zorgkantoor kunnen krijgen over de Wlz indicatie van de client, de ingangs- en beëindigingsdatum van de zorg en de leveringsvorm. Dit is nodig om de onrechtmatige samenloop tussen Wmo en Wlz en tussen de Jeugdwet en de Wlz tegen te kunnen gaan.

De VNG is blij met dit wetsvoorstel dat gemeenten zeker beter zal helpen om rechtmatige zorg en ondersteuning te leveren, wat ook hun opdracht vanuit de wet is. We vinden het ook positief dat de samenloop Wlz en Jeugdwet is meegenomen. We vinden het wel jammer dat het wetsvoorstel niet regelt dat ook informatie over de aard van de voorziening gedeeld kan worden. Dit betekent dat de gemeente deze informatie toch bij de cliënt zelf zal moeten opvragen. Dit brengt extra administratieve lasten met zich mee, zowel voor de gemeente als voor de cliënt.

3. Gegevensdeling onverzekerden

Verder wordt geregeld dat zorgverzekeraars die onverzekerden zorg hebben verleend persoonsgegevens kunnen verstrekken aan de GGD als zij van mening zijn dat er zorg nodig is in het kader van openbare geestelijke gezondheidszorg. De GGD kan de gegevens aan de gemeente verstrekken.

De punten toegelicht

Ad 1.

Het voorontwerp omvat onder meer een Artikel V A waarin wordt voorgesteld om de zogenaamde dubbele opzeteis voor Wmo-terugvordering te laten vervallen via een wijziging van het huidige *artikel 2.4.1 lid 1 Wmo 2015*.

Dat artikel luidt nu als volgt:

1. *Indien het college een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 met toepassing van artikel 2.3.10, onderdeel a, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens door de cliënt opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van de cliënt en van degene die daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend, geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten persoonsgebonden budget.*

Als de voorgestelde wijziging doorgaat, komt het er zo uit te zien:

1. *Indien het college een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 met toepassing van artikel 2.3.10, onderdeel a, heeft herzien dan wel ingetrokken, kan het college geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten persoonsgebonden budget.*

Echter, het is niet alleen de dubbele opzeteis die men heeft geschrapt met dit voorstel, maar ook de mogelijkheid **om van de cliënt of van derden te vorderen**, als die hebben meegewerkt aan het verstrekken van onjuiste gegevens. In voorkomende situaties moet dat onzes inziens mogelijk blijven. De toelichting (zie onder) vermeldt echter niets over die laatste wijziging.

Wel wordt in de artikelsgewijze toelichting (p. 51-52) vermeld dat met deze wijziging wordt aangesloten op de Jeugdwet, waar ook niet wordt vermeld van wie kan worden "ingevorderd".

"Met deze wijziging wordt in artikel 2.4.1 van de Wmo 2015 het zogenoemde dubbel opzetvereiste geschrapt. Het dubbel opzetvereiste houdt in dat een gemeente de geldswaarde van ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of ten onrechte genoten pgb slechts direct bij de zorgaanbieder kan terugvorderen, indien zowel de aanbieder als de cliënt iets te verwijten valt. De cliënt moet opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de zorgaanbieder moet hieraan opzettelijk medewerking hebben verleend.

Omdat dit dubbel opzetvereiste voor gemeenten in de praktijk tot knelpunten leidt bij de terugvordering, wordt met dit wetsvoorstel voorgesteld het dubbel opzetvereiste te laten vervallen. Met de voorgestelde wijziging wordt aangesloten bij [artikel 8.1.4, derde lid, van de Jeugdwet](#), waarin geen opzetvereiste is opgenomen. In verband met deze wijziging van artikel 2.4.1 Wmo 2015 is in artikel XI van dit wetsvoorstel een overgangsbepaling opgenomen."

Terugvordering van de zorgaanbieder moet mogelijk blijven. Dat is kennelijk ook de bedoeling van VWS, gezien deze passage op p. 10-11 van het algemene deel van de toelichting:

"Om colleges van B&W een steviger palet aan bestuursrechtelijke mogelijkheden te bieden in de aanpak van fraudebestrijding en het terugvorderen van ten onrechte verstrekte voorzieningen, wordt daarom via deze wetswijziging het dubbel opzetvereiste geschrapt. Daardoor kan het college van B&W ervoor kiezen om via een dwangbevel de geldswaarde van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten pgb terug te vorderen bij de frauderende zorgaanbieder."

Wij verzoeken u om dat in de wettekst dan zo te formuleren. En de mogelijkheid te behouden om van de cliënt en van derden te kunnen terugvorderen.

De termen vordering, terugvordering en invordering worden inconsequent en soms onjuist gebruikt.

Zo wordt in de wettekst gesproken van “vorderen”, in de toelichting van **terug**vorderen. In de toelichting wordt ook gesproken van **terug**vorderen bij dwangbevel.

Maar als het gaat om gebruik van een dwangbevel, heb je het over **inv**vorderen, zie ook het huidige *artikel 2.4.1 lid 2 Wmo 2015*, dat volgens dit voorstel niet wordt aangepast.

De voorgestelde wijziging gaat echt over het beslissen, via een beschikking, om **terug** te vorderen, niet over invorderen, dat is al geregeld en daarover wordt geen wijziging voorgesteld.

Wij verzoeken u om verduidelijking.

Ad 2

Onder het kopje Artikel III wordt aan artikel 7.4.0 van de Jeugdwet een nieuw vijfde lid toegevoegd. Daarin staat dat het Zorgkantoor aan de gemeente de aanvangsdatum ingangsdatum en de einddatum van de zorg kan en desgevraagd moet doorgeven. Wat hier mist is de leveringsvorm (PGB). In het vergelijkbare nieuwe vierde lid van artikel 5.2.5 Wmo wordt de leveringsvorm wel genoemd. Voor volwassenen in de Wlz kan de leveringsvorm PGB, MPT of VPT zijn bij thuis wonen en deeltijdverblijf of verblijf in een instelling. In de Jeugdwet bestaat naast ZIN, de leveringsvorm PGB bij thuis wonen en deeltijdverblijf of verblijf in een instelling. De leveringsvorm moet, ons inziens, wel worden toegevoegd aan het artikel in de Jeugdwet.

In de Memorie van toelichting staat dit ook: “Dit onderdeel van het wetsvoorstel regelt via een wijziging van artikel 5.2.5 van de Wmo 2015 en artikel 7.4.0 van de Jeugdwet dat een gemeente rechtstreeks en zonder tussenkomst van de cliënt informatie ontvangt van het CIZ en het zorgkantoor. Dit betreft de informatie dat een jeugdige een toewijzend of afwijzend indicatiebesluit heeft ontvangen, een cliënt zijn indicatie op basis van de Wlz verzilverd heeft (startdatum en datum van beëindiging) en welke leveringsvorm dit betreft (thuiswonend (VPT, MPT, PGB), deeltijdverblijf of verblijf in een instelling). Bij het woord cliënt staat met een voetnoot dat hiermee zowel jeugdigen als cliënten in de zin van de Wmo 2015 worden bedoeld.